Тема 3: Какви мерки за информираност, овластяване и упражняване на правата на пациентите предлагате?

Пациентите са основните потребители на здравните услуги. При подходящо създадени механизми, пациентите биха могли да осъществяват контрол върху системата и нейната прозрачност на макро и микро ниво. По-добрата информираност на пациентите може да допринесе да предотвратяване на редица заболявания, за информиран избор на лекар и лечебно заведение, за по-добро качество на лечебния процес, особено при пациенти с хронични заболявания.

Директивата за права на пациентите при трансграничното здравеопазване 2011/24/EU изисква всяка страна членка да предоставя **информация на своите и чуждите граждани относно качеството на медицинските услуги и лечебните заведения.** Интернет страниците на НЗОК и МЗ предоставят донякъде такава информация.

Въпроси:

1. Ще публикувате ли разбираема за гражданите информация за качеството на медицинските услуги и лечебните заведения в България?

2. Ще насърчите ли обратната връзка от пациента относно качеството на медицинските услуги? Ако да, как?

Според пручване на Health Consumer Power House това, което пациентите очакват като регулации до 2020 г., за да се доверят на информацията за лечение или възможностите за избор на лечение, са: според **92% - етикетиране на качество** - ISO за болници; **предоставяне на информацията от пациентски организации - 69%; европейски правила и национално законодателство за публикуване на информация - 50%.**

3. Ще подкрепите ли поне един от тези механизми в България?

Пациентът има основна роля в лечението при контрола и лечението на хроничните заболявания, където резултатът от лечението зависи в голяма степен от информацията и познанията, които той притежава. Широкото прилагане на **информационните и комуникационните технологии в здравеопазването** - като електронна здравна книжка или досие, телемониторингът и телеасистенцията биха допринесли значително за подобряване на здравната информираност, по-добър контрол бърху хроничните състояния, превенция на преодолима смъртност. Неслучайно Великобритания оповести кампания за спасяване на три милиона живота, базирайки се на резултатите от проучване (Whole System Demonstrator) за прилагането на телемедицина и грижи при 6000 пациента с хронични заболявания, а именно:

- 45% намаление на смъртността
- 20% намаление на спешните приеми
- 14% намаление на хоспитализациите
- 14% намаление на леглодните

България цели скоро да постави началото на електронните здравни услуги и достъпа на пациентите до здравните им данни, което ще повиши възможността им да правят информиран избор. Все още обаче няма дебат и стратегия за прилагане на иновационните технологии, вкл. ИКТ (информационни и комуникационни технологии) в здравеопазването.

4. Ще приемете ли стратегия за електронно здравеопазване, вкл. телемедицина?

5. Ще въведете ли електронни здравни досиета, за да осигурите интегриране в здравната система и контрол на гражданите върху тях?

6. Ще допълните ли електронната карта за идентификация на гражданите с идентификация за достъпа и ползването на електронни здравни услуги?

7. Ще овластите ли пациента, който, използвайки своята електронна идентификационна карта да изразява съгласието си и по този начин да контролира лечебното заведение при изтегляне на финасовите средства от НЗОК или друг здравен фонд за предоставеното му лечение?

Правото на достъп до здравеопазване съгласно националните регулации е конституционно и основно право на гражданите, записано в хартата на основните права, неразделна част от договора от Лисабон за ЕС.

8. С какви механизми ще гарантирате защитата на правата на пациентите, ако този достъп е нарушен?

Представителството на пациентите в процеса на взимане на решения е ограничено. Няма установена система за обществени консултации. Пациентите са представени в Надзорния съвет на НЗОК с един глас, ь в сформирания Обществения съвет към МЗ от последния месец – с 4 – по един представител от всяка от четирите национално представителни организации за защита правата на пациентите.

9. Как ще подкрепите реалното представителство на пациентите и НПО в процеса на вземане на решения?